

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ УПРАВЛІННЯ ОПОРНИМ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ

М. О. Топузов, канд. екон. наук

Опорних закладів освіти для їх ефективного функціонування і розвитку. Освіта функціонує в умовах ринкових відносин на економічних засадах і потребує всебічного врахування суспільних затрат та оцінки отриманих результатів. Нами **встановлено**, що державна субвенція на освіту та фінансування з місцевих бюджетів не вимагають від закладів загальної середньої освіти орієнтування на отримання прибутку, але потребує планування фінансово-економічне управління функціонуванням та розвитком опорного закладу освіти (надалі-ОЗО) в умовах децентралізації.

Серед проблем, **виявлених** під час проведення дослідження, є такі: отримання додаткових функцій опорними закладами освіти внаслідок децентралізації управління, загострило проблему розподілу та налагодження зв'язків і повноважень між органами місцевого та громадського самоврядування і державною ланкою управління опорним закладом освіти. Розвиток автономії опорного закладу освіти, зростання рівня свободи, загострило проблему готовності керівників до втілення фінансово-економічних механізмів в управління ОЗО.

З метою забезпечення ефективності створення, управління функціонуванням та інноваційним розвитком опорних закладів освіти, зокрема фінансово-економічним напрямом, дослідженням нами передбачено **обґрунтування** організаційно-економічних і педагогічних умов такої діяльності. Важливою умовою створення опорного закладу освіти є забезпечення якісної освіти, зокрема профільної для учнів власне ОЗО та філій, які до нього належать. Другою умовою є те, що ОЗО стає центром управління освітою в межах освітнього округу та ОТГ і ресурсним центром для філій та інших установ. Третьою умовою є наявність, постійне оновлення та поповнення матеріально-технічної і навчально-методичної бази для створення безпечного освітнього середовища та інноваційного освітньо-культурного простору. Четвертою важливою комплексною умовою ОЗО є забезпечення кваліфікованими педагогічними кадрами, створення системи професійного розвитку професіоналізму педагогічних працівників усього освітнього округу. Наступною умовою ефективного функціонування і розвитку ОЗО є необхідність створення потужного висококваліфікованого творчого колективу з представників різних закладів освіти, які увійшли до його складу як філії, розвиток педагогічної майстерності педагогічних працівників самого ОЗО, формування організаційної культури закладу і педагогічної культури всіх учасників освітнього та управлінського процесів, формування економічної культури керівника та управлінської команди.

З метою реалізації окреслених вище організаційно-економічних та педагогічних умов необхідними **вважаємо** ще такі умови: достатня економічна підготовка керівництва ОЗО та працівників (економічні знання,

уміння і навички, розвинуте економічне мислення, свідомості, економічних якостей); формування здатностей і мотивації своєчасно виявляти, осмислювати та усувати практично проблеми економічного характеру; уміння приймати обґрунтовані управлінські рішення та нести відповідальність за їх реалізацію; розвивати в собі підприємницький хист та орієнтацію на успіх у фінансово-економічній діяльності. Обов'язковою умовою є здійснення самоосвіти, саморозвитку, самореалізації та морального і матеріального стимулювання до цього керівництва органами влади; усвідомлення необхідності професійної та особистісної потреби у власному розвитку.

Тобто, для забезпечення ефективного управління фінансово-економічними ресурсами головною умовою має стати: розробка нормативно-правового забезпечення; розрахунок джерел і обсягів фінансування; інфраструктурне забезпечення освітнього процесу; розвиток ефективних форм взаємодії з регіональним бізнес-середовищем, громадою; оцінка потреб громад у соціальному капіталі; собівартість освітніх послуг та інших параметрів фінансово-економічного забезпечення належного фінансування